

بیانات معظم له در آغاز درس خارج فقه - 14 شهریور / 1374

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، عصر امروز، در آغاز درس خارج فقه، طی سخنانی انتظارات و نیازهای جامعه و نظام اسلامی را از حوزه‌های علمیه برشمردند و تصریح کردند حوزه‌های علمیه باید امکانات خود را به بهترین وجه، برای تأمین نیازهای ضروری اسلام و حکومت اسلامی در ابعاد مختلف، مورد استفاده قرار دهند. مقام معظم رهبری ضمن با اهمیت خواندن فعالیت‌های انجام شده در حوزه‌های علمیه فرمودند: پس از حکومت حضرت علی بن ابی طالب و امام حسن مجتبی علیهما السلام، تا کنون هیچ حکومتی با ویژگی‌های نظام اسلامی ایران، که متکی به احکام و مقررات دینی است، تشکیل نشده است؛ بنا بر این جامعه و حکومت اسلامی در عمل، نیازمند معارف و مقررات اسلامی است و حوزه‌های علمیه مسؤولیت تأمین آن را بر عهده دارند. حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به نیاز جامعه دینی به علمای دین فرمودند: جامعه امروز ما یک جامعه دینی و متدین است و به وجود علمای اسلامی به عنوان معلمین اخلاق و معارف، احساس نیاز می‌کند. بنا بر این در شرایط کنونی، جامعه ما نیازمند علما و بزرگانی است که بتوانند با بیان خود و نوشتن کتابها، جزوه‌ها و رساله‌ها و نیز انتشار مجلات گوناگون، شبهات روشنفکران و جوانان اهل فکر و اندیشه را در ابواب مختلف، برطرف کنند و به نیازهای دینی مردم پاسخ دهند و حوزه‌های علمیه در این زمینه وظیفه بسیار مهمی را بر دوش دارند. رهبر معظم انقلاب اسلامی به نقش حوزه‌های علمیه در پاسخگویی به نیاز جوامع مسلمان در اقصی نقاط جهان اشاره کردند و فرمودند: امروز اسلام به عنوان یک پیام حیات بخش و پاسخی به معضلات زندگی و به عنوان راهی برای رهایی از مشکلات عصر حاضر، مطرح است و انسانها در اقصی نقاط جهان با همین باور به اسلام می‌گروند. اکنون در کشورهای غربی، از جمله آمریکا و کشورهای بزرگ اروپایی و مسیحی، اسلام به سرعت در حال پیشرفت است و بسیاری از افراد برای شناخت دقیق این دین مبین، تلاش می‌کنند. بنا بر این حوزه‌های علمیه باید نیاز امروز جوامع مختلف انسانی و اسلامی را برآورده سازند. مقام معظم رهبری با تأکید بر گرایش روزافزون انسانها به اسلام انقلابی در سطح جهان فرمودند: بسیاری از جوامع غیر مسلمان در جستجوی پی بردن به ماهیت اسلام هستند. آنها می‌خواهند بدانند این چه دین قدرتمندی است که با برپایی این دستگاه عظیم و تشکیل یک حکومت نیرومند، بدون ترس و احساس ضعف در برابر فشارهای مختلف، با ابر قدرتها سینه به سینه شده است و در اداره دنیا و مناسبات جهانی نقش فعال و تعیین کننده‌ای را ایفا می‌کند.

حضرت آیت الله خامنه‌ای از تربیت مدرس، محقق، مؤلف و صاحبان فن در علم دین به عنوان یکی از مهمترین نیازهای حوزه‌های علمیه یاد کردند و فرمودند: تعداد بزرگان، مجتهدین، مدرسین و محققین حوزه‌های علمیه با توجه به چشم‌انداز آن در دو دهه آینده اندک است و کافی نیست. حوزه‌های علمیه باید به قصد تربیت محقق و ملا پروری به اندازه مورد نیاز، ملا و محقق داشته باشند و به این مهم به عنوان یک ضرورت جدی و قطعی توجه کنند. رهبر معظم انقلاب اسلامی همچنین توجه حوزه‌های علمیه را به ضرورت تأمین نیاز سنتی جامعه به روحانیون و ائمه جماعات مساجد جلب کردند و افزودند: حوزه‌های علمیه بویژه حوزه علمیه قم باید با استفاده از امکانات موجود که بخش عمده آن نیروی انسانی است، به احسن وجه و اتقن وجه، خود را برای تأمین نیازهای امروز اسلام و نظام اسلامی بسازند و این حرکت، روز به روز، سرعت، استقامت و صحت هر چه بیشتر پیدا کند. هر طلبه‌ای که در حوزه علمیه درس می‌خواند باید در یک جهت معین سیر کند و پیوسته رفع نیازهای داخلی و یا خارجی نظام اسلامی را برای تألیف، تدریس، تعلیم و تحقیق، مد نظر داشته باشد. حضرت آیت الله خامنه‌ای توجه اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه را به برنامه‌ریزی در جهت تربیت افراد مورد

نیاز در زمینه‌های تبلیغ، تبیین و تألیف، جلب کردند و فرمودند: حضور طلاب در حوزه‌های علمیه باید متناسب با نیاز امروز جامعه اسلامی باشد، بنا بر این کسی که با پنج سال حضور در حوزه علمیه می‌تواند پاسخگویی بخشی از نیاز امروز اسلام باشد، نباید بیش از آن در حوزه بماند و برای این منظور، برنامه‌ریزی امری ضروری است تا طلاب و فضایی حوزه‌ها در سطح علوم مختلفی که کسب کرده اند، از امتیازات متناسب با آن نیز برخوردار شوند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی ارائه گواهی و تصدیق اجتهاد از سوی حوزه‌های علمیه را امری لازم و ضروری دانستند و فرمودند: مسأله نیازهای حوزه، فراتر از ارزشگذاری و معادل سنجی با دوره‌های مختلف دانشگاهی است. جامعه اسلامی به روحانیون در سطوح گوناگون و تخصصها و تواناییهای مختلف نیاز دارد، بنا بر این باید استعدادها شناخته شود. فضایی جوان در حوزه‌ها به کار گرفته شوند و از برکات حضور آنان استفاده لازم به عمل آید و این مهم با نظم و ترتیب و برنامه‌ریزی، ممکن خواهد شد.

مقام معظم رهبری در بخش دیگری از سخنانشان به وجود برخی انگیزه‌های استکباری در معارضه با علمای دین و نیز ریشه‌های تاریخی ضدیت قدرتهای استعماری با حوزه‌های علمیه و روحانیت اسلام، اشاره کردند و در پایان سخنانشان فرمودند: سیاست استکباری که رضا خان و پسرش را بر سرکار آورد، پیوسته و با انگیزه دین زدایی، علیه دین و علمای اسلام، فعالیت کرده است و امروز ایادی آنها و کسانی که رسالت دینی را قبول ندارند، به تحقیر و توهین علمای دین و حوزه‌های علمیه مشغول می‌باشند. این در حالی است که یک طلبه فاضل در قم با شهریه‌ای بسیار اندک زندگی خود را می‌گذراند، بنا بر این اهانت کسانی که می‌گویند علما و فضلا، نان به دین می‌خورند، به طور آشکار، ظلم، حق‌کشی و بی‌انصافی است.